

TIJDSCHRIFT VOOR
HEEMKUNDE XL, ^ (158)
FOLKLORE EN ~~XXXV~~ A8
OUDHEIDKUNDE

België-Belgique
P.B.
3300 Tienen 1
2/3954

Uitgifte kantoor Tienen 1

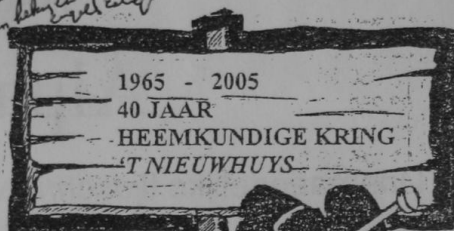
- Politie-reglement 1929

- Keken, kekenjacht

(Gisèle Spelleers, Folklore van de
Over 3000 keken, de keken van de
Sint-Ka- (Sint-Ka- (Sint-Ka- (Sint-Ka-
getal of 2000 keken per kekenjacht)

DODION M
LELIELAAN 34
3191 HEVER

de keken (alle keken die
van de keken kom)

ALPARDIS

DRIEMAANDELIJKS In april, mei

V.U. E. GROOTEN
Residentie Beatrijs 169
3300 TIENEN

AFLEVERING

ALDAIDIS

39ste jaargang

INHOUD nr. 158

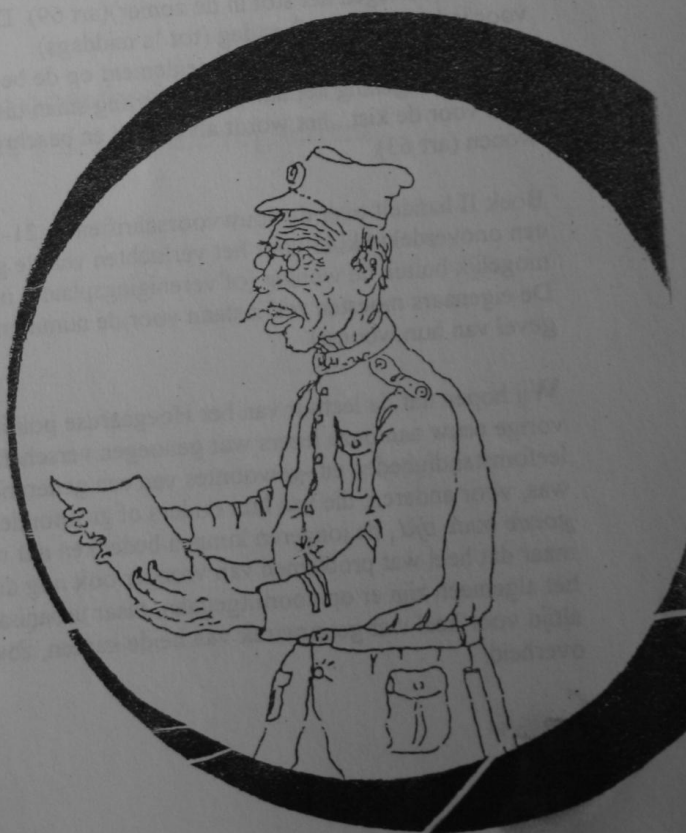
- Politiereglement 1929 Hoegaarden
- Heksen en heksenjacht
- Cultuurkrant
Zoveel Brabanders, zoveel verhalen
Penseel op het geweer

POLLIE - REGLEMENT

1929

HOEGAARDEN

EDITORIAAL

Dat elke gemeente een politiereglement heeft weten wij misschien niet allemaal. Dat er politionele voorschriften zijn waar we ons aan te houden hebben ivm manifestaties, sluitingsuren en dergelijke, zijn zaken waar een aantal van ons ervaring mee hebben.

Het politiereglement van een gemeente bestaat uit een aantal hoofdstukken onderverdeeld in een aantal artikels. Nochtans is het niet noodzakelijk een droge saaie opsomming van plichten en verbodsbepalingen. Integendeel leert de lectuur ervan ons een tijdsbeeld begrijpen van een bepaalde periode. Zo leren wij heel wat van de tussenoorlogse periode en van het eerste decennium na de tweede wereldoorlog, wanneer we de verschillende hoofdstukken doornemen van het reglement, goedgekeurd op 12 december 1928. Anders gezegd, onze leefwereld, en zeker die ook van de plattelandsgemeenten is pas grondig aan een verandering ofte *modernisering* begonnen rond 1950.

In zo een tekst lezen we staaltjes van verandering in het taalgebruik. Een inwoner die de gemeente verliet om elders te gaan wonen moest zich houden aan het artikel betreffende de *Afschrabbing*.

Het bevolkingsbureel van het gemeentehuis was trouwens voor hrt publiek toegankelijk alle dagen van 9 tot 12 en van 14 tot 16 uur. Op Zondag echter alleen van 9 tot 10 en op Dinsdag namiddag was het bureel evenmin open voor het publiek. Alleen op de wettelijke feestdagen kon men niet terecht op het gemeentehuis. Een *zijweg* wordt verduidelijkt door er tussen haakjes *trottoirs* bij te voegen als verduidelijking (art 26). Een *boordweg*, waarvan elders in de tekst sprake is, is blijkbaar een synoniem. Alleen voetgangers (met niet te omvangrijke voorwerpen bij zich), kinderkoetsen en invalidenkarretjes mogen er gebruik van maken. De *zijwegen* moeten trouwens voorzien zijn van blauwe boordstenen (art 70).

Wie kent er nog de plichten van het sneeuw- en ijsruimen, en het *bestrijden* van de ijzel? (art 45). Wie denkt er nog aan van de wandelpaden en de openbare weg te vegen en te besproeien (dat laatste tegen het stof in de zomer)(art 69). Dit was trouwens verplicht de voormiddag voor iedere Zon- en feestdag (tot 's middags).

Ietwat lugubere lectuur is het reglement op de begrafenissen. Eeuwigdurende concessies en prijzen naargelang het uur van begraving staan uitvoerig vermeld. Diepte van de grafkuilen, het hout voor de kist...het wordt alvermeld en beschreven. En de grafdelver moest op het kerkhof wonen (art 63).

Boek II handelt over de bouwvoorschriften (p 21-32). Zo moest elke woning voorzien zijn van een onoverdekte koer voor het verluchten van de gemakken (*wécé*) en *piscijnen*, die zoveel mogelijk buiten de woning (of verenigingsplaats) moesten geplaatst worden. De eigenaars moesten zelf instaan voor de nummering (en desgevallend hernummering) op de gevel van hun woonst)

Wij hopen dat de lectuur van het Hoegaardse politiereglement uit de eerste helft van de vorige eeuw aan onze lezers wat genoeg verschaft en misschien ook vragen oproept ivm leefomstandigheden en -gewoontes van een generatie die voor sommigen die van hun jeugd was, voor anderen, die van hun ouders of grootouders. De eersten kunnen mijmeren over *die goede oude tijd*, de jongeren kunnen bedenken dat we er hopelijk op vooruit zijn gegaan, maar dat heel wat problemen van vroeger ook nog die van vandaag zijn. Hygiëne en comfort in het algemeen zijn er op vooruitgegaan, maar urbanisatie en bouwvoorschriften zorgen nog altijd voor heel wat getouwtrek van beide kanten, zowel die van de burger, als die van de overheid.

De verschillende hoofdstukjes van het reglement

- p3 Bevolking met openingsuren gemeentehuis
- p4 Wegen : veiligheid, vrijheid en gemak van
verkeer, openbare orde, naleving
veel is voorzien, maar nergens wordt er over
motorvoertuigen gerept
- p10 Wegen : schoonvagen en besproeiing open-
bare weg
vergaarplaatsen, vuilnis en wateren
ongezonde stoffen, bedelving dieren, ruimingen
gezondheidsmaatregelen, verbod bewoning
- p12 Dansfeesten-Vertooningen-Muziekfeesten
- p13 Brandmaatregelen miv. redding en blus-
sching
- p21 Bouwingen (bouwvoorschriften), ook toen al
meer dan één derde van het hele reglement

GEMEENTE HOEGAARDEN

POLITIËREGLEMENT

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN,

Gezien de beraadslaging van den Gemeenteraad in dato van 20 April 1928, voor kennis genomen door de Bestendige Deputatie des Provincieraads van Brabant, in zitting van 12 December 1928 betreffende het algemeen politiereglement ;

BESLUIT :

De voormelde beraadslaging van 20 April 1928 zal aan den voet dezes gedrukt en in den gewonen vorm afgekon-
digd en aangeplakt worden.

Gedaan in zitting ten gemeentehuize, den 5 Januari 1929.

Bij bevel :

De Secretaris,

H. AUSLOOS.

De Burgemeester,

Dr. L. LODEWYCKX

GEMEENTE HOUGAERDE

ALGEMEEN
POLITIËREGLEMENT

EERSTE BOEK

Openbare orde — Openbare diensten

TITEL I.

Bevolking.

Inschrijving.

ARTIKEL ÉÉN. — Ieder persoon, belg of vreemdeling, die zijn gewoon verblijf te Hougaerde komt vestigen, moet zich op het bevolkingsbureau in het gemeentehuis aanbieden, om zijne inschrijving in de registers aan te vragen en de noodige inlichtingen te dien einde te verschaffen.

De aangiften van aankomst moeten binnen de 15 dagen van het vertrek der laatste verblijfplaats gedaan worden.

De verplichting van zich ten gemeentehuize aan te bieden, schorst niet de vervaltijd der alzoo vastgestelde termijn van 15 dagen.

Afschrabbing.

ART. 2. — Ieder inwoner die van verblijf wil veranderen, 't zij in eene andere gemeente van het Rijk, 't zij in een ander land, moet, voor zijn vertrek, er van de aangifte doen aan het gemeentebestuur, en de noodige inlichtingen leveren voor het opstellen van het bericht van verblijfverandering.

Algemeene schikkingen.

ART. 3. — De aangiften van verblijf moeten gedaan worden door het hoofd des gezins voor al de personen welke met hem in 't gemeen leven, inbegrepen de werklieden en knechten er verblijvend.

ART. 4. — De meesters of bazen moeten, binnen de drie dagen van inkomen der knechten, werklieden of bedienden met hem inwonende het gemeentebestuur mondelings of schriftelijks bekendmaken der aankomst van deze personen met aanduiding hunner namen en voornamen.

Bij het vertrek dezes, moeten dezelfde formaliteiten binnen hetzelfde verwijl volbracht worden. Ieder persoon verblijvende in de gemeente, die er van woning veranderd, moet, binnen de acht dagen, de aangifte ervan doen ten gemeentehuize.

ART. 5. — Het bevolkingsbureel is open, in het gemeentehuis, alle dagen van 9 tot 12 uur en van 14 tot 16 uur, behalve de Zondagen, Dinsdagen en wettelijke feestdagen. De Zondagen is het bureel open van 9 tot 10 uren en de Dinsdagen van 9 tot 12 uren.

TITEL II.

Wegen.

EERSTE DEEL.

Veiligheid, vrijheid en gemak van verkeer, openbare orde, naleving.

HOOFDSTUK I.

Rijtuigen, ruiters, gespannen, rijwielen, beesten, zwerving van dieren, enz.

Rijtuigen, ruiters en gespannen.

ART. 6. — In het bebouwde gedeelte der gemeente moeten de rijtuigen (voertuigen) zonder veerkracht, de stootwagens of de gespannen met honden op stap geleid worden.

De stootwagens moeten met de berries voortgetrokken worden, wanneer door de lading de voerman belet is te zien wat er voor hem geschiedt.

ART. 7. — De paarden geleidt aan de hand of aan de koord, (lijn) moeten op stap gaan en rechts geplaatst worden der voermannen.

Niemand mag paarden of 't zij welke voertuigen leiden, indien hij niet bekwaam is, ze te besturen en geen 15 jaar oud is.

Het is de eigenaars en houders van paarden of rijtuigen verboden de leiding aan personen die voormelde voorwaarden niet volbrengen, toe te vertrouwen.

ART. 8. — De voermannen welke geene zitplaats of wandbank, van voor op hun rijtuig hebben, moeten te voet leiden en hun links der paarden houden. De leiders mogen nooit de toomen van hun in gang zijnde gespan loslaten.

ART. 9. — De honden moeten ingespannen of vastgemaakt zijn, derwijze dat zij de voorbijgangers niet kunnen aanraken.

ART. 10. — Wanneer twee of verscheidene rijtuigen op dezelfde plaats stilstaan, worden deze op eene rij geplaatst, achter elkander, het verkeer vrij latende, der dwarslopende straten en der openbare doorgangen. Onder voorbehoud der zelfde bepalingen, is het verkeer met paarden, gespannen of hoegenaamd welke voertuigen verboden, in de voetwegen van het landelijk gedeelte.

ART. 11. — Het is verboden van paarden en andere trekbeesten te overladen, van ze te verschrikken door geschreeuw of op alle andere manier.

ART. 12. — Het is verboden op de straten te laten slepen, het inspantuig en kettingen van uitgespannen beesten.

ART. 13. — Het is verboden van aan rijtuigen te hangen of op de veeren te kruipen.

ART. 14. — Elk niet ingespannen rijtuig waarvan het verblijf op den openbaren weg toegelaten is, zal behoorlijk verlicht worden, vanaf zonsondergang tot zonsopkomst.

ART. 15. — De leiding van paarden en rijtuigen is verboden aan personen in dronkenschap.

Rijwielen.

ART. 16. — Het is verboden aan wielrenners van omloopen te doen, rond rijtuigen, ruiters of voetgangers en, in 't algemeen, zich aan oefeningen te leveren, welke de veiligheid of het gemak van verkeer zouden kunnen hinderen.

Vee.

ART. 17. — Het leiden van een of twee beesten moet met lei-riemen gedaan worden.

ART. 18. — Het hoornvee moet altijd op stap geleid worden en mag in 't bebouwd gedeelte der gemeente niet stilstaan.

ART. 19. — De leiders van vee moeten ten minste 16 jaar oud zijn.

Zwerving van dieren.

ART. 20. — Het is verboden van op den openbaren weg te laten rondloopen : vee, varkens, geiten en andere beesten, alsook welke soort van pluimgedierte.

ART. 21. — Elke onbewaakte en ongemuilbande hond, rondzwervende op den openbaren weg, zal mogen inbeslaggenomen en opgesloten worden ; de eigenaar zal hem binnen de 48 uren mogen aanvragen. Na dit tijdstip zal het dier mogen afgemaakt worden.

ART. 22. — Ieder hond in het schuthok opgesloten, zal, indien hij aangevraagd wordt, slechts na betaling der onkosten van voeding, en bewaking teruggegeven worden, onder voorbehoud der straffen voorzien door huidig reglement.

ART. 23. — Elke gevaarlijke hond zal ter plaatse mogen afgemaakt worden, of terstond in veiligheid geplaatst worden, derwijze geen nadeel te kunnen berokkenen.

ART. 24. — Het is verboden honden op te hitsen om te vechten, 't zij onder elkander of tegen andere dieren, ze te verschrikken, ze te achtervolgen of hun eenig voorwerp aan het lichaam vast te maken.

ART. 25. — Het is verboden achter te laten in de velden, straten, wegen en openbare plaatsen : ladders, ploegkouters, inspantuij, ijzeren stijlen (baren) of andere voorwerpen waarvan kwaaddoeners zouden kunnen gebruik maken.

HOOFDSTUK II.

Boordwegen (trottoirs), uitstallingen, grasperken.

Boordwegen.

ART. 26. — Het verkeer en de stilstand is verboden op de zijwegen (trottoirs) : 1° met paarden, beesten, rijwielen of hoegenaamd

welke voertuigen niet bespannen, behalve de kinderkoetsen of deze der gebrekkigen; 2° met voorwerpen waarvan de afmetingen den doorgang zouden kunnen belemmeren.

Uitzondering is gemaakt voor de rijwielen te gebruiken op de boordwegen, dewelke het College bijzonder zal aanduiden. Voor het oogenblik strekt deze uitzondering zich uit over de boordwegen gelegen langs de Thiensche-Charleroi- en Nermweg, gelegen buiten de agglomeratie.

ART. 27. — Het is verboden over de graspleinen te loopen, er de boomen, beplantingen, afsluitingen of hoegenaamd welke bouwingen te beschadigen; op de boomen te klimmen, takken, planten, bloemen uit het gras te rukken of ze af te snijden.

Uitstallingen.

ART. 28. — Niemand mag, zonder toelating, buiten de woningen, goederen of hoegenaamd welke voorwerpen, uithangen, uitstallen of plaatsen.

HOOFDSTUK III.

Leurders, belemmeringen op den openbaren weg, ladingen en lossingen, voorwerpen kunnende nadeel toe brengen door hunnen val, vorst en sneeuw.

Standplaatsen. — Uitoefenen van bedrijven en beroepen.

ART. 29. — Niemand mag, op den openbaren weg stilstaan om er waren te verkoopen of uit te reiken, zonder toelating van den burgemeester of diens afgevaardigde.

Het is verboden te venten zonder schriftelijke toelating van den burgemeester.

ART. 30. — Het is den leurders verboden hun voertuig op den openbaren weg te verlaten en er blijven stil te staan, langer dan gedurende den tijd strikt noodig voor de verkoop en het afleveren hunner waren.

ART. 31. — Het is hun verboden de voorbijgangers tegen te houden, om hun waren aan te bieden.

ART. 31bis. — De woonwagens mogen slechts op den openbaren weg gedurende den noodigen tijd blijven stilstaan, om hunne bewoners van levensmiddelen te voorzien en ten hoogste gedurende vier uren, dit mits schriftelijke toelating van den burgemeester.

Belemmeringen.

ART. 32. — Geen kelder mag langs den openbaren weg open blijven, dan gedurende den dag en niet langer dan den tijd stipt noodig voor het inbrengen of wegnemen van voorwerpen.

Gedurende de opening moet er gedurig eene bewaking uitgeoefend worden, ten einde alle ongevallen te vermijden.

ART. 33. — Het is verboden met ijzeren baren, planken, of welke andere voorwerpen de woningen uit te komen of te stooten en namelijk uit de keldergaten, wanneer er buiten zich geen persoon bevindt, om ze aan te nemen en de voorbijgangers te vrijwaren.

ART. 34. — De venster- of buitenluiken moeten vastgemaakt zijn tegen de blooten gevels, derwijze de voorbijgangers niet te hinderen nog ongevallen te veroorzaken.

ART. 35. — De spiegels genaamd « espions » moeten geplaatst worden, derwijze het vrij verkeer op den openbaren weg niet te belemmeren en gelijkvormig de voorschriften der overheid.

ART. 36. — Het is verboden op den openbaren weg te plaatsen, zonder toelating, uithangborden, plakborden, lantaarnen, kassen en hoegenaamd welke uurwerken.

ART. 36. — Het is verboden op den openbaren weg te plaatsen zonder voorafgaande toelating, rolgordijnen (zonneschermen), banken, schutdaken of tuinkamers en andere belemmerende voorwerpen; de plaatsing moet gedaan worden volgens de aanduidingen van 't gemeentebestuur. De rolgordijnen tenten of schutdaken mogen niet lager dan 2,20 m. van den grond hangen, de franjes en het loshangend borduursel inbegrepen; de schutdaken of tuinkamers moeten geplaatst worden boven de vensters des gelijkvloers. Hunnen uitsprong zal minstens 40 centimeters van den kant van den zijweg moeten blijven.

ART. 38. — Deze toelatingen zijn tijdelijk of herroepelijk en zullen mogen ingetrokken worden zonder dat er eenige vergoeding uit dien hoofde zal kunnen aangevraagd worden.

ART. 39. — De voorwerpen geplaatst in overtreding met de voorafgaande schikkingen zullen moeten ingetrokken of weggenomen worden op het eerste bevel der agenten der overheid, zooniet zal er van ambtswege overgegaan worden, op kosten der overtreders, met voorbehoud der straffen voorzien door huidig reglement.

Lading en lossing.

ART. 40. — De waren, goederen, materialen, mobiliare voorwerpen, brandstoffen of andere belemmerende voorwerpen mogen niet geladen of gelost worden op den openbaren weg, dan wanneer het niet mogelijk is 't anders te doen. In dit geval, zal de lading en de lossing der voertuigen onverwijld moeten geschieden. De straat en de boordweg zullen aanstonds na het gedane werk moeten gereinigd worden.

Voorwerpen kunnende nadeel toebrengen door hunnen val.

ART. 41. — He is verboden buiten de verdiepingen zakken, baaltjes of andere zware voorwerpen op te trekken, wanneer er zich geen persoon bevindt op den zijweg om er de aandacht der voorbijgangers op te vestigen, en den doorgang van het publiek te onderbreken gedurende de opstijging.

ART. 42. — Het is verboden lijnwaad, waschgoed of andere voorwerpen open te leggen of te laten drogen, buiten de woningen of langs den openbaren weg.

ART. 43. — Het is verboden te plaatsen of te hangen, boven den openbaren weg of tegen de gevels der huizen, hoegenaamd welke voorwerpen welke door hunnen val de voorbijgangers zouden kunnen hinderen of kwetsen.

Vorst.

ART. 44. — In tijd van vorst, is het verboden water of andere vloeibare stoffen uit te storten welke op den openbaren weg zouden kunnen bevriezen.

Sneeuw.

ART. 45. — In geval van ijzel of vorst waardoor het verkeer gevaarlijk wordt gemaakt, zijn de inwoners gehouden zavel of assche te strooien voor hunne woningen, aanhoorigheden en afsluitingsmuren.

Zij moeten de zijwegen en rioolen voor hunne huizen, gebouwen, aanhoorigheden en afsluitingen ontruimen van sneeuw en ijs.

De sneeuw of ijsschollen zullen bijeen verzameld worden, op hoopjes langs de boord- of zijwegen, zonder nochtans de goten en de rioolgaten te verstoppén, noch den doorgang op den openbaren weg te belemmeren.

ART. 46. — Deze kuisingen en wegruimingen van sneeuw en ijsschollen moeten gedaan worden door de personen welke het gelijkvloers bewonen. Indien dit niet bewoondt is, valt de last op diegene die de hoogere verdiepen bewonen, te beginnen met het eerste.

Voor de onbewoonde huizen of eigendommen, vallen deze zelfde zorgen ten laste der eigenaars of hunne vertegenwoordigers.

ART. 47. — Men mag, onder geen voorwendsel, sneeuw nog ijs voortkomende uit de woningen, binnenplaatsen (cours), hoven of omheiningen op den openbaren weg storten.

ART. 48. — In geval van niet uitvoering der voorgeschreven maatregelen zal er door de zorgen der politie, van ambtswege er toe overgegaan worden op kosten der overtreders, en met voorbehoud der straffen voorzien door huidig reglement.

ART. 49. — Het is verboden ijsbanen op welke plaats van den openbaren weg op te richten.

HOOFDSTUK IV.

Samenscholingen, belemmeringen van het verkeer, beschadigingen, vervoer, afschieten van vuurwapens en vuurwerkstukken, waterloopen.

Samenscholingen. — Belemmeringen van het verkeer.

ART. 50. — Het is verboden samenscholingen te vormen op den openbaren weg, of het verkeer op welke andere manier te hinderen.

ART. 51. — Het is verboden lijkstoeten, optochten en legerkorpssen in marsch te doorbreken.

ART. 52. — Het is verboden de voorbijgangers lastig te vallen en de orde te storen 't zij op welke manier ook op den openbaren weg.

Beschadigingen.

ART. 53. — Het is verboden de voorgevels der huizen en alle andere bouwingen te bevuilen of te beschadigen, alsook de voorwerpen dienende voor openbaar nut of versiering.

Vervoer. — Afschieten van vuurwapens en vuurwerkstukken.

ART. 54. — Geen verhuizing, noch vervoer van meubelen, goederen, ladders of andere voorwerpen mag gedurende den nacht gedaan worden, zonder toelating.

De vervoerders of dragers kunnen gedwongen worden de voorwerpen op het politiebureau neer te leggen tot 's anderendaags.

ART. 55. — Het is verboden, zonder toelating, bommen, springbussen, vuurpijlen of andere vuurwerkstukken af te schieten of te ontladen, 't zij op den openbaren weg, 't zij binnen de gebouwen, open plaatsen en hoven of in de velden. Zal aanzien worden als dader der overtredingen de bijzondere gebruiker of bij gebrek, de eigenaars der goederen of afsluitingen, wanneer door hem het onmogelijk is rechtstreeks de overtredingen te bestatigen.

In geval van overtreding zullen de wapens en tuigen in beslag genomen worden.

ART. 56. — Zonder het bestaan te doen kennen bij middel van plakborden, is het uitdrukkelijk verboden, valstrikken of dieventreden (wolfijzers) te plaatsen.

Waterloopen.

ART. 57. — Het is verboden zich te baden in de waterloopen en vijvers van bijzonderen, in 't zicht van het publiek.

ART. 58. — Het is verboden de leuningten te beklimmen, de sluitzen of valdeuren te doen werken en in de oevers der waterloopen en vijvers af te gaan.

ART. 59. — De valdeuren opgericht op de rivieren en beeken moeten opgeheven worden bij nadering van dooi en overstroming, en telkens wanneer het gemeentebestuur dit vereischt.

HOOFDSTUK V.

Spelen, feesten en openbare vermakelijkheden, inzamelingen, plakbrieven, gelui (uitoefenen van geruchtmakende beroepen).

Spelen. — Feesten en vermakelijkheden.

ART. 60. — Zijn verboden op den openbaren weg, alle spelen welke van aard zijn ongevallen te veroorzaken, het verkeer te belemmeren of de voorbijgangers te hinderen.

ART. 61. — Zonder toelating is het verboden, feesten en vermakelijkheden zooals concerten, verlichtingen, tentoonstellingen, weldadigheidsfeesten in openbare plaatsen te geven.

ART. 62. — Het is verboden 't zij op welke manier de orde te storen bij vertooningen, concerten of welke openbare feesten.

Inzamelingen.

ART. 63. — Geene inzameling, 't zij voor welk doel, mag zonder toelating der bevoegde overheid, gedaan worden op den openbaren weg of in openbare plaatsen.

Plakbrieven.

ART. 64. — Geene bekendmaking noch aanplakking van berichten, plakborden of in 't algemeen welke druksels of handschriften mogen in de straten en openbare plaatsen der gemeente gedaan worden dan door een afgevaardigde van het Schepencollege.

ART. 65. — Plakbrieven, berichten, gedrukte plakborden en welke andere handschriften mogen slechts aangeplakt worden op plaatsen daarvoor aangeduid door het Schepencollege en dit, na er een exemplaris van, op het politiecommissariaat neergelegd te hebben.

ART. 66. — Het is verboden aanplakbrieven te veranderen, te verscheuren en af te trekken, te bevuilen of ze op welke wijze te bedekken.

Gelui.

ART. 67. — Het is verboden aan de deuren te bellen of te kloppen met het doel de bewoners te vervelen of te plagen.

ART. 68. — Het is verboden het alarmgelui of andere teekens aangenomen voor den dienst der politie of brand, na te bootsen.

TWEEDE DEEL.

HOOFDSTUK I.

Schoonvagen en besproeiing van den openbaren weg.

Schoonvagen en besproeiing.

ART. 69. — De bijzondere huurders, of bij gebrek van dezen, de eigenaars, moeten de wandelpaden en straten, tot op de helft hunner breedte, gelegen voor hunne woningen, (huis, tuin en afsluiting) aanhoudend zuiver houden.

De riolen langs de wandelpaden moeten zoodanig met zuiver water gewasschen worden, dat noch slijk, noch geur achterblijft.

Al deze reinigingen moeten ook geschieden voor de woningen gelegen rond eene openbare plaats, en dit tot op een afstand van 5 m. der wandelpaden.

ART. 70. — Onder het schoonvagen der straten is ook begrepen het uitroeien van gras, wassende tusschen de straatsteenen.

ART. 71. — Het schoonvagen is slechts verplichtend de voormiddag voor ieder Zon- en feestdag tot 's middags. Na dit uur is het vagen verboden, tenzij op bijzonder verzoek des burgemeesters.

Het slijk of de vuilnis zullen moeten op hoopjes gezet worden, derwijze dat het verkeer op de straten er niet door gehinderd weze.

Ten tijde van droogte moet het vagen voorafgegaan worden van eenen voldoende besproeiing ten einde het stof te beletten.

ART. 72. — Het is verboden in de waterloopen en zelfs door de riolen te spoelen: het slijk, zand, aarde, vuilnis of andere gelijk welke stoffen zich bevindende op den openbaren weg, of voortkomende uit de woningen, hoven of afsluitingen of deze te brengen of te keren voor de eigendommen van anderen.

ART. 73. — De schoonvaging zal gedurende een termijn, vast te stellen door het Schepencollege, opgeheven worden op de gedeelten van den openbaren weg, waar men, tengevolge der straatbelegging, zal zand gespreid hebben om de straatsteenen te bevestigen.

HOOFDSTUK II.

Vergaarplaatsen, vuilnis en wateren.

ART. 74. — Het is verboden in de straten, straatjes, wegen, voetpaden, grachten en openbare plaatsen, hoegenaamd welke vuilnis, overblijfsels, assche, mest en andere geurverwekkende stoffen te plaatsen of te werpen, die het verkeer zouden kunnen hinderen en de voorbijgangers bevuilen.

De vuilnis en afval van 't huisgezin moeten in een bak, ketel of korf voor ieders woning geplaatst worden, bij de nadering der voertuigen van den dienst gelast met het wegvoeren der vuilnis.

De inwoners die overblijfsels van metselwerk of vuilnis zullen te vervoeren hebben, moeten zich tot den schepen van openbare werken wenden, die hun de plaats zal aanduiden, waar deze overblijfsels of vuilnis zullen moeten gestort worden.

ART. 75. — Voertuigen, die vuilnis of andere stoffen vervoeren welke den openbaren weg zouden kunnen bevuilen, moeten gedekt en desnoods waterdicht zijn.

Hunne lading zal minstens 15 centimeters onder den bovensten rand der baksluiting blijven.

ART. 76. — Het plaatsen van stroo, turf of andere stoffen, zal zonder toelating der gemeenteoverheid, op den openbaren weg niet mogen gebeuren.

ART. 77. — Niemand mag, zonder voormelde toelating, hetzij op afgesloten eigendom of niet, gelegen in de bevolkte gedeelten der gemeente, plaatsen, ophoopen, noch verzamelen: vuilnis, afval, mest en in 't algemeen alle ongezonde geurverspreidende stoffen.

Het is insgelijks verboden op den openbaren weg te laten vloeien, alle huishouds- en fabriekswater, aal, drek of andere ongezonde vloeistoffen.

ART. 78. — Het is eenieder verboden op den openbaren weg te wateren, en aan andere natuurlijke behoeften te voldoen.

ART. 79. — *Mesthoopen.* — Er zullen van heden af noch mesthoopen, pulpsilos, noch aalputten, mogen geplaatst of gemaakt worden, langs den openbaren weg, zonder toelating der gemeenteoverheid, welke alsdan de vereischte voorwaarden zal vaststellen.

ART. 80. — De overtredingen aan de schikkingen van het tegenwoordig reglement, voor dewelke er geene bijzondere straffen zullen bepaald zijn, door de wetten en reglementen van algemeen of provinciaal bestuur, zullen voor de eerste maal gestraft worden met eene boete van één tot vijf frank, en voor de gevallen van herhaling, van zes tot veertien frank, onafhankelijk van de gevangenschap naar willekeur van één dag,

HOOFDSTUK III.

Wegnemen en vervoer van ongezonde stoffen. — Bedelving van dieren.
— Ruimingen.

ART. 81. — De ruimingen van beer- of aalputten in het bebouwd gedeelte der gemeente, mogen slechts geschieden van af 22 tot 5 uur.

ART. 82. — Alle vervoer van stoffen welke van aard zijn ongezonde uitwasemingen te verspreiden in het bebouwd gedeelte der gemeente, mogen slechts gebeuren tusschen 23 en 5 uur bij middel van voertuigen, bakken en vaten, die lucht- en waterdicht zijn. Vooraleer deze te gebruiken, zal men er ongebluschte kalk in werpen.

ART. 83. — Vanaf het in voege treden van tegenwoordig reglement moeten alle woingen voorzien zijn van een gemak.

Bedelving van dieren.

ART. 84. — De dieren gestorven van ziekten of afgemaakt voor deze of andere reden, moeten bedolven worden volgens de gegeven aanduidingen van het Schepencollege.

Wordt vervolgd

Heksen en heksenjacht

Hekserij is de kunst om magische krachten te gebruiken, dikwijls met behulp van de duivel. Hekserij vindt men in alle landen en in alle culturen. Heksen vindt men terug in de klassieke mythologie, het volksgeloof, de elfenverhalen en sprookjes. Hekserij is van alle tijden en bestaat ook nu nog. Aan heksen is door de eeuwen heen een belangrijke positie toegekend. Daardoor werden zij als gevaarlijk voor de samenleving bestempeld, met vervolging en uitroeiing als gevolg.

In de 7e en 8e eeuw had Karel de Groote een gunstige invloed op de heksenvervolging. Hij strafte door verbranding tal van heksenjagers.

In de 12e eeuw begon de kerk zich zorgen te maken over geheime christelijke organisaties die zouden samenspannen om de kerkelijke macht over te nemen. Vrouwen werden verleid door wie men aanzag als de duivel.

In 1324 werd Dame Kyteber zonder de minste reden vervolgd. Zij was een wijze en een groot genezer in Schotland en daarom werd ze als slechte vrouw gemarteld en gedood. Om de vervolgingen te rechtvaardigen werden handboeken uitgegeven: het "Directorium

Inquisitorum" door Nicholas Eymerich in 1376 en het "Malleus Maleficarum" of de heksenhamer, geschreven in 1486 door twee paters Dominicanen. Deze praktijkhandboeken gaven juridisch advies over de berechting van verdachten. Om het proces te openen moest een bericht op de kerkdeuren of op de deuren van het gemeentehuis worden gespijkerd. Op dit bericht stonden alle bijzonderheden zoals de aanklacht, de getuigen, de verdediging, de veroordelingen, enz.

Van 1450 tot 1750 werden in Europa duizenden personen, vooral vrouwen, voor hekserij veroordeeld. Er was een dramatische toename van de heksenver-

Duivel verleidt vrouw tot sluiten van pact

volging op het einde van de 16e eeuw. De grote heksenjacht zou duren tot ongeveer het begin van de 18e eeuw. Maar wie waren die zogenaamde heksen?

Een indeling in drie groepen geeft een duidelijk overzicht.

EEN EERSTE GROEP

Mogen we geloven in de verering van de duivel? En waarom niet?! Was de duivel als geest niet alomtegenwoordig waardoor hij bezit kon nemen van bepaalde personen? En dwingt hij die verering niet af door zijn eeuwigdurende strijd tegen God?

Volgens de opvattingen uit de 12e en 13e eeuw brachten heksen onheil. Door de kracht van de duivel flitsten ze door de lucht (denk aan de bezemsteel) om het onheil van hier onmiddellijk naar daar over te brengen. Het was echter de geestelijkheid zelf die deze gedachten verspreidde. Spijtig voor de folklore mischien, maar laat ons de bezem wegdenken om te zien hoe zuivere illusie en angst tot een angstpsychose en tevens tot de uitroeiing van meer dan 60.000 onschuldigen heeft geleid. In Duitsland en Frankrijk werden de meeste heksen

Heksen trappen op het kruis

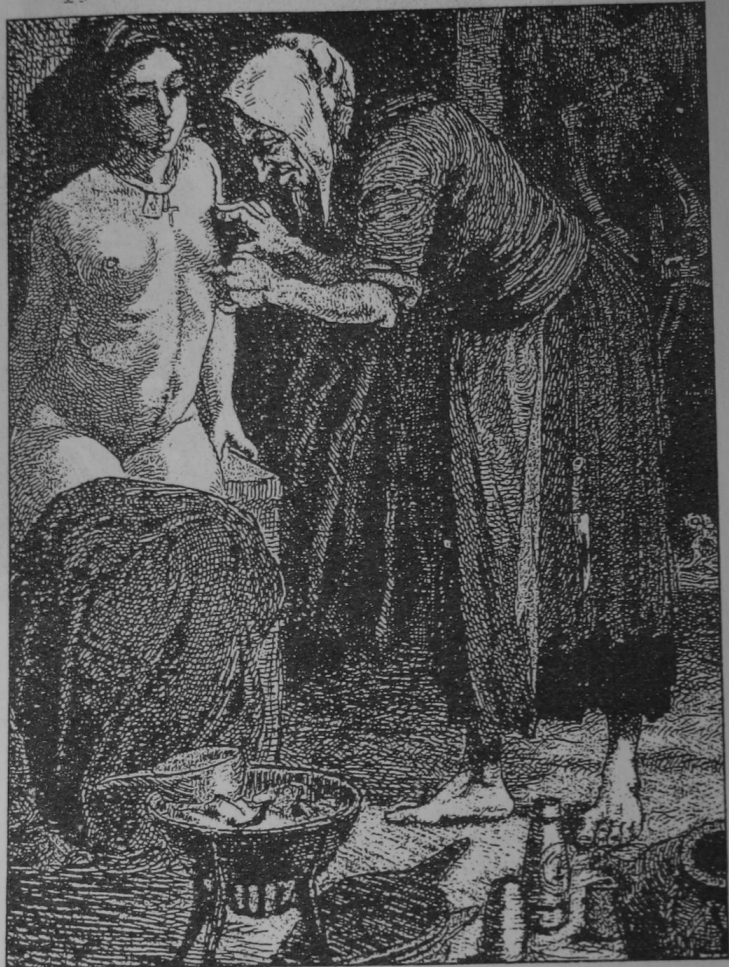
omgebracht, veelal onschuldig. "De vleselijke lusten" werden in hoofdzaak aan vrouwen toegeschreven samen met goedgelovigheid en bijgeloof. Daartegenover stond de autoriteit van de man. Er werd tevens gezegd dat de heksen "lelijke en slechte" vrouwen waren en de mannen zich eerder "goed en mooi" voordeden. Dat is opnieuw het zinloze in het denken van die tijd!

In veel gevallen gingen de terechtstellingen zelfs niet langer om het pact met de duivel. De inquisitie scheen zelf meer en meer schrik te hebben van een rechtstreekse confrontatie met de demonen. Dit verklaart de wijze waarop het verhoor verliep: meestal werden de verdachten twee aan twee tegenover elkaar geplaatst. Op die manier keken de heksen niet in de ogen van de verhoorders. Het tegenover elkaar plaatsen was wellicht de manier om elkaar eventueel te beschuldigen en zo wist één van hen zich misschien te redden. De zwakste bezweek en tegelijkertijd veroordeelde zij ook haar jongste dochter. De folteringen waren gruwelijk: een verhänging, een verdrinking of een verbranding.

Wat met het verhaal dat heksen op het kruis schopten, het achterste van de duivel kusten en zijn urine dronken om herdoopt te worden? Hebben geschiedschrijvers zich niet laten meeslepen in de hetze tegen de heksen van hun tijd?

Wat gebeurde er nog meer, diep in de bossen, op een verlaten plaats, ver weg van de kerk? Duizenden namen deel aan godslasterlijke obscene rituelen. Er was de sabbatdansen, waarbij zij onder meer dansten op de lichaampjes van hun kinderen en dikwijls seksueel contact hadden met andere heksen. En dan stel ik mij de vraag: wat met overdreven seks en orgieën nu?

Europa kende in de 15e eeuw ingrijpende demografische en socio-economische veranderingen en dat bevorderde de algemene heksenvervolging. Heksen? Of vrouwen die in de ban waren van de kerk? Vrouwen die zich meer gevolgd voelden door de Ecclesiast (kerkleider) dan door de duivel? De sterke overdrijving die op de erotische aspecten van de

Een Franse wijze vrouw gebruikt haar kruiden om een patiënt te genezen

sabbatbeleving gelegd werd, kwam duidelijk voort uit de negatieve houding van de middeleeuwse en vroeg-moderne kerk tegenover seksualiteit.

EEN TWEEDE GROEP

Deze groep werd gevormd door heksen die onder invloed stonden van het kwade maar trachtten ervan los te komen. Deze heksen waren vuile, uitgestoten wezens die doorgaans duivelse bedoelingen hadden. Hun gevecht naar 'goed zijn' leverde meestal niet veel op. Ze bleven bang voor de invloed van de kerk.

In deze groep trof men ook de wijzen aan, die konden ontheksen. Een pluspunt! Maar slechts op kleine schaal, niet-

tegenstaande het gebed dat zij als magische tegenkracht gebruikten. Het meest dwaze was het gebruik van katten, geiten, vleermuizen, slangen en uilen om aan te vallen. Satan dulde het goede niet zodat soms ook wijzen wilden doden. De verwaarloosde heksen werden gezocht door de kerk en na marteling, verbrand of verdrongen. Daarom hadden ze angsten, angsten om hun kinderen en woonden ze meestal diep in de bossen.

Ondanks hun totale afzondering van de buitenwereld waren heksen bijzonder actief. Sommigen waren vroedvrouwen, anderen maakten kruidenmengsels. Maar deze mengsels werden dikwijls als giftig beschouwd waardoor er opnieuw

De executie van Catherine Cawches en haar beide dochters in Saint Peter's Port, Guernsey

wantrouwen ontstond en Satan weer overheerste.

EEN DERDE GROEP

De goede witte heksen: alternatieve personen die overwegend voor de natuur leven. Ze leven voort in deze tijd. De oorsprong van hun bestaan situeert zich rond 1900. We moeten deze witte heksen

onderscheiden van de heksen die voor ons voortleven in volksgeloof, in elfenverhalen of sprookjes zoals Hans en Grietje. Op zeker ogenblik sloeg bij de Europeanen de verbeelding op hol en zagen ze overal heksen.

Meer nog dan bij de tweede groep gaan witte heksen zich mentaal voeden aan de natuurelementen, de zon, de maan en de

Verdachten werden in de rechtszaal geconfronteerd met hun aanklagers. Hier is een meisje behekst, waardoor de schuld van de verdachte vaststaat

hemellichamen. Als zij alleen of met meerdere vrouwen samen naakt dansen in het midden van een bos, is dat alleen nog met de bedoeling van zuivering. Witte magie kan nochtans ook destructief werken. Het kwaad wordt dan vanuit innerlijke woede naar personen gericht die zelf kwaad doen zoals moorden of kinderen mishandelen. Er is ook sprake van Satanisme. Dit draait vooral om zelfbevestiging tegenover gelijkgezinden. La Vey, in 1930 in Chicago geboren, leidde de kerk van Satan in Amerika. Deze had een internationale aanhang van ongeveer 25 000 leden en het beroemdste lid was Jane Mansfield.

Terwijl onze witte heksen meer en meer uit de bossen tevoorschijn komen en leven in prachtige tuinen, blijven ze actief in het maken van kruidenmengsels, oliën of drankjes.

Enkele voorbeelden:

- om koorts te genezen wordt elke avond een theelepel van een mengsel van salpeter, kamfer, saffraan en cochenille aangeprezen.

- om hoofdpijn te verzachten: het snuiven van gedroogd en gemalen mos. Aan wie geeft men heden de naam heks of witte heks?

Aan al wie alternatief bezig is, aan diegenen die het omgaan met energie beheersen, die magnetiseren en de kracht doorgeven aan zieken, die tarotkaarten verklaren: ze spreken in symbolen, de taal van het onderbewuste en openen deuren naar de verborgen diepten van de ziel. Ze vallen ook onder de namen antroposofen, genezers en pendelaars.

Zijn witte heksen beschermd tegen de invloed van de duivel? Hun gevoeligheid maakt hen kwetsbaar en bij de minste zwakte slaat hij toe! Ben je in de nabijheid van een witte heks? Haar uitstraling en krachtig magnetisme vloeit naar je toe en omgeeft je. Het duurt niet lang of je kent haar. Het doet je goed en zij voelt zich goed.

Geraadpleegde werken:

- Heksenbeeld en heksenvervolg van 1450 tot 1750 (HIPSOGO Gent -Eindwerk Karolien Marchand)
- The Encyclopedia of Magic & Witchcraft (Volcano Uitgeverij Utrecht)

- 21 -
EEN REIZENDE TENTOONSTELLING
in Vlaams-Brabantse
en Brusselse bibliotheken

CULTUUR KRANT

Zoveel
Brabanders,
zoveel
verhalen

Ontdek de
geschiedenis van
Brabant in uw
bibliotheek

MEER INFORMATIE

Provincie Vlaams-Brabant
Dienst cultuur
Provincieplein 1 - 3010 Leuven
- Dominique Stels
stafmedewerkster cultuurcommunicatie
016-26 76 05, cultuur@vl-brabant.be
- Iris Steen,
stafmedewerkster historische projecten
016-26 76 77, isteen@vl-brabant.be

www.vlaamsbrabant.be

31 januari - 17 februari 2005	
Roosdaal	Openbare bibliotheek Roosdaal - Brusselstraat 15
Tienen	Openbare bibliotheek Tienen - Grote Markt 3
22 februari - 19 maart 2005	
Sint-Pieters-Leeuw	Openbare bibliotheek Sint-Pieters-Leeuw - Rink 2
Overijse	Openbare bibliotheek Overijse - Begijnhof 13
18 maart - 6 april 2005	
Steenokkerzeel	Openbare bibliotheek Steenokkerzeel - Mulselaan 4
Kortenaken	Openbare bibliotheek Kortenaken - Dorpsplein 33
11 april - 27 april 2005	
Grimbergen	Openbare bibliotheek Grimbergen - Gemeentepark
Machelen	Openbare bibliotheek Machelen - Vilvoordelaan 49
2 mei - 20 mei 2005	
Wemmel	Openbare bibliotheek Wemmel - J. De Ridderlaan 49
Zaventem	Openbare bibliotheek Zaventem - Willem Lamberstraat 1a

PENSEEL OP HET GEWEER

KUNST AAN HET FRONT 1914-1918

Hoewel lange tijd verwaarloosd door de specialisten en tamelijk onbekend bij het grote publiek, biedt het oeuvre van de soldaat-kunstenaars een kostbare bezinning over de Eerste Wereldoorlog. De tentoonstelling presenteert 150 werken, geselecteerd om hun belang als historisch document maar evenzeer voor hun esthetische kwaliteiten. Doorheen hun grafische en picturale productie geven de artiesten (Bastien, Brusselmans, Canneel, De Kat, Fouqueray, Langaskens, Maertens, Massonet, Ost, Van Sassenbrouck,...) een heel persoonlijke visie op de lange en pijnlijke ervaring van de invasie, het front en de kampen. Alle stijlen zijn vertegenwoordigd: de avant-garde van het begin van de 20ste eeuw (Fauvisme, Expressionisme, Kubisme) staat zij aan zij met het militaire Academisme en sommige bewegingen van het einde van de 19de eeuw (Symbolisme en Neo-impressionisme).

Of wanneer kunst de pijn van de oorlog verzacht...

Alle dagen toegankelijk (behalve op maandag)

9u00 – 12u00 / 13u00 – 16u45

van 28/10/2004 tot 11/11/2008

Toegang gratis

Koninklijk Legermuseum (KLM)

Jubelpark 3

1000 Brussel

+32 2 737 78 11

infocom@klm-mra.be

www.klm-mra.be